

D A N I C A.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 19. sušca 1857.

List 12.

Nju Veličanstvama

Cesarju in Cesarici

FRANC - JOŽEFU in ELIZABETI,

oveseljena Gorica

slavljevanima 8—10. sušca 1857.

Komu li toliko gromé topovi
Pobliskovaje dolj z gradu zidin?
Komu na slavo tak pojó zvonovi
Okrog iz vslih zvonikov visočin?
Komu vse strehe in okna in zidovi
Bandér migljajo in vencov tisučin?
Po kom' gledavcov verste neprezérno
Tak hrepené in vrejo — nezavérno?

To Vama gré, preblazena dvojica,
Vladarjev Avstrije sedanji cvet.
Teb' slavni Cezar moj, Teb' Cesarica,
Ki Vaj' spoštuje in ljubi celi svet,
Ker éta, deslih vladar in vladarica,
Podložnih oče in mati bolj slovét':
Saj spolnovati njih pravično želje.
To Vama vselej je naj več' veselje!

Očeta in mater vidit vse deržave,
Od bliz in deleč v mesto vse hiti.
Stotere se gnetó tje sem oprave,
Po tergih, ulcah vse se tré ljudi.
Iz oken, streh molé neštete glave,
Zahejev novih drevjev se šibi —
Vse milih Vaj' obrazov koperneče.
Dana nihée ne poznade viksi sreče.

Kakó pa tud bi jest ne veselila
Prestolnikov se tacih Avstrije,
Kakó po moči ne tud jest slavila
Deržave in svojga očeta in matere,
Ker sta velikodušno počastila
S prihodam tudi hčerice mene!
Al kak li čem, vladar in vladarica!
Spoznat' se Vama jest — mala Gorica?

Hvaležnost moja Vama naj pričuje
Naprav slavivnih bliš na vsako stran.
Za ktere vse moči vesel združuje
Bivavcov mojih vsaki red in stan.
Pa tud njih sjajnost vsakteri občuduje,
Za spredik skusita se noč in dan;
In v pisih se plamečih svet' resnica:
Za Vaj' plami ljubezni vsa Gorica!

Pa celo vsih zunanjsin le preseže
Zvestobe moje žar od nekadej
Ki na prestol le Vaj' me dedni veže.
Kar priča zgodovina tud novej':
Ko bližnji punt na Laškim širil mrežo,
Prevaril še nikdar ni mojih mej;
In pred bo Soča v hribe se vernila.
Ko vdanost moja za prestol skalila!

Sprejmita blagovoljno té zastave
Ljubezni moje — se gredé od tod;
Popotvajta mi srečno v vse daljave,
Bog spremljaj Vaj', in varuj vsih nezdod;
Ostanita oče in mat' cerkev, deržave,
In Božji blagoslov je Vaj' povsod.
Bog Vaj', podložnih up, le dolg' ohrani.
De smo po Vama delj osrečevani!

Hladnik.

Milo pozdravilo

družbanam bratovšine ss. Cirila in Metoda za poedinjenje
ločenih grekov.

(Konec.)

Molitev in milošnja ste naj mogočnejši podporni
za razširjanje in vterdovanje Božjiga kraljestva na zemlji.
Molitev nevernim in odkrušenim v pravo cerkev pot pri-
pravlja, milošnja jim pa popotnico daja, de ložej in bolj
veselo pridejo. Molitev oskerbi dušo, milošnja pa telo, ter
stori, de bo ves človek osrečen; one ste dve sestri, ktere
pomagate oznanovavcem svetiga evangelija po vesoljnim
svetu, ste dve peruti, po kterih leti evangeljski glas po
vsi zemlji, in do pokrajn zemlje Božjiga nauka besede. Ne-
jevere, krivovere in pa razdertja v veri so duhovne, zlo
hude, nevarne in nalezljive bolezni; jih ozdraviti ni boljiga
vračta, kakor molitev in milošnja. Molitev stori, de ne-
verniki in krivoverci svoj žalostni stan spoznajo, in potrebo
občutijo, spreoberniti se; milošnja jim pa lepo postreže, de
se v pravo cerkev povernejo in na duši ozdravijo.

Veselo torej molimo, bratje in sestre ss. Cirila in Me-
toda, za poedinjenje odločenih kristjanov, in prav terano
zaupajmo, de bo dobri Bog naše zdihljeje uslišal. Jelo se
je v jutrovih krajih deniti in tudi nevernim Turkam svitati,
de so na sveto mater katoliško cerkev radi ozirajo, ktero
so poprej smertno sovražili, ter katoliške naprave močno
poštujete, ktere so poprej ošabno zaničevali. Katoliške šole
in pa bolnišnice nevernikam in krivovernim razkolnikom v
katoliško cerkev vrata odpirajo; poduka mladina, — po-
strežbe bolniki potrebujejo, kakor se v naši sveti cerkvi
deli po duhovskih družinah in katoliških redovih. Po gorah
Libana in po ulcah Carigrada katoliški redovniki in redov-
nice šole imajo, in vse se po njih ozira, bodi si odločen
kristjan, ali neverin mahomedan. V Carigradu veliko bol-
nišnice napravljajo, ktera bo veliko tisuč postelj za bolnike
imela, in brez vsiga razločka betežne sprejemala, turke, ka-
kor kristjane, neverce kakor odločene staroverce. Usmiljene
sestre jim bodo stregle, in z djanjem ljubezni razvidno
oznanovale, de je le sveta mati katoliška cerkev prava in
edino zveličanska, ktera take verne otroke ima. Vsi pri-
kazni jutrovih krajev, ki so dozdej odločeni in naši sveti
cerkvi sovražni bili, nam veselo obetajo, de hoče bolje biti,
se ogreti odločenih jutrovcev ledeno serce, in žalostna ste-
na podreti, ktera nas je dosihdob ločila.

Ravno te vesele prikuzni nas pa tudi prijazno vabijo

in opominjajo, ne rók križem deržati, marveč jih priserčno k molitvi povzdigati, in tudi dajati po moči v bogajme v podporo katoliških naprav v jutrovih, ravno v tistih deželah, iz katerih je tudi našim krajem svoje dni došla prave vere luč in vsakoverstna pomoč. Tako bode naša keršanska braterna ss. Cirila in Metoda prav popolnoma; popolnoma bo pa tudi naše veselje; in če ravno nas veliko na tem svetu poedinjenja vsih odločenih bratov ne včaka, hoče vendar to veselje toliko lepše, kakor zaupam, v nebesih za nas biti. Pač lepe in resnične so torej besede, s katerimi prečastiti Bernski škof našo bratovščino vsim vernim priporočajo, rekoč: „Večkrat smo že svojim častitim duhovnim opomnili, molitvino družbo ss. Cirila in Metoda za poedinjenje razdrtovercov, sosebno odločenih Slovančov. Kajti je že Zveličar ravno pred svojim terpljenjem k Očetu zdihoval in molil, naj bi vsi, ki bodo v njega verovali, v sveti edinosti bivali: de bi bili vsi eno (je djal), kakor si ti, Oče! v meni, in jez v tebi; de bodo tudi oni v nas eno, de svet veruje, de si me ti postal (Jan. 17, 21); taka molitev za pokončanje razdrtoverstva in krivoer Bogu gotovo dopade. Saj se opravlja le za Božjo čast in pa za zveličanje duš, ktero se s tem pospešuje. Pa tudi oni, ki v ta namen molijo, ne bodo brez blagoslova, dokler sv. apostelj (Jakob 5, 19—20) pravi: „Bratje moji! ako kdo zmed vas zajde od resnice, in ga kdo verne; naj vé, de kdor ga verne od njegove krive poti, bo rešil njegovo dušo od smerti, in pokrtil veliko število grehov“. Oh, in koliko je grehov v sedanjih časih, ktere pokriti nam je po vsi pravici želeti! Naj bi se torej društvo ss. Cirila in Metoda po naši škofii kakor po drugod čedalje bolj razširjalo, in njih število neprenehama množilo, kateri za povernitvo odločnih vsak dan svoj Oče naš in Češena si Marija molijo, in k temu pobožne besede pristavijo: Sveta brata, Ciril in Metod, prosita za nas!“ — Tako bodi! Amen.

Pri sv. Andreju 24. svečana 1857.

Anton Martin,
lavantinski škof.

Sv. vera povsod pomaga.

Grozno veliko sovražnikov ima človeško življenje in le po malim smemo v prihodnost segati in si leta obetati, ker so komaj trenutki naši. Še več in še hujsi sovražnike pa kot naše časno, ima naše večno življenje na zemlji, in tudi pobožni duši, ki se vedno zvesto derži prave poti, ki nas k večni sreči pelje, pridejo britke ure, de omaguje in se zapušeno misli, ter nikjer ne najde tolažbe, kamorkoli se obrne. Samota, molitev, dobre dela celó — vse se ji pristuduje; britko zdihuje pod težo boja, in bega pred silo sovražnikov, ki jo nadlegovajo, in sem ter tje mečejo kakor viharji malo barkico med strašivnimi valovi. Še huji nevarnosti ima človek, ves se v svet zakopan, ki pa vendar nazaj želi k svojimu Bogu, verniti se na pot, ki ga edina osrečiti in umiriti zamore. Umaknil se je sicer svetu, ali on ga ne spusti tako rad. Tudi v samoto pride za njim, povsod in vedno ga moti ter serec tje vleče in vabi, kjer je popred — desiravno vedno zastonj — veselja in pokoja iskalo. Duh se brani, kliče na pomoč, in tudi zase tirja delež na življenji, ki mu je dano v pripravo na svatovščino nebeško; pa sovražniki so tukaj nar huji, ker vidijo, de jim zguba proti, in se jim ni muditi. Duša se brani, ali malo se vajena boja peša, in je kakor človek, ki se mu pod nogami led vdere, se tu in tam poprijemlje, pa vnovič se ploša odrusi in ga še globokeji potopi. Rad bi človek v takim stanu molil, prosil, zdihuje, ali zdi se mu, de vse zastonj! Kaj hoče početi, kam se obrniti, ko dobrotljivi, usmiljeni Bog le vedno odlašá s svojo pomočjo? Blagor mu, ki stanovitno zaupa, in zaupljivo čaka in prosil. Nar hujsi skušnjava je to; ali tudi nar častitljivi plačilo je čaka!

Obrni, verna duša, svoje oči na jasne visave svete vere, in glej kaj te ona učil, in kakošne zglede ti kaže. Ne le v sladkostih, tudi v stiskah moramo nebesam zvesti ostati. Marija prečista Devica se ni le s svojim Božjim Sinam v tihim domačim miru radovala, spremila ga je tudi med hrup Judov, ki so mu: križaj ga, križaj ga! vpili; ni se le veselila z njim na Kananejski svatovščini. Šla je tudi za njim ternjevo pot križa, in tudi med razbojniki visločiga ne zapusti, temuč neomagljiva stoji pod križem, in ako ravno jo, bi rekel, ljubi Jezus maternih dolžnosti sprosti in ji namest sebe ljubljenca svojiga v sina zroči, vendar ga ne zapusti, dokler še mertviga, s križa snetiga, v ljubezni ne objame in na svoje komaj še živo serec ne pritisne, ter ga v grob spremi, kjer ji neobčutljivi kamen pogled na ljubiga Jezusa zagradi.

In On, dobrotljivi Odršenik, kakošin izgled nam On dá? Ves zapušen je na Oljski gori, in kaj dela? — Moli! Gre sicer k svojim učencam, ali vidi jih, de so ga tudi še oni pozabili, in mirno spijo, med tem, ko on kervavi pot britkosti poti. Nič več jim ni pri serec zapoved, ki jim jo je ravno kar bil dal, naj bi čuli in molili z njim. Še bolj zapušen, kaj stori? Zopet in ravno tako se tretjič k molitvi poverne. In ako ga spremimo na Kalvarijo, kaj se tam od njega učimo? Glej, sam nam svoje zapušenje z močnim glasam potoži: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil!“ Pač bi človek mislil, opešala bo ljubezin njegova do Očeta, ki je vendar v življenji tako zanj gorel! Ali glej nebeške stanovitosti! Zaupanje njegovo je brezkončno in ljubezin nezapopadljiva! Zapustilo ga je vse, zapustil ga je tudi Oče, ki ga je pri kerstu ob jordanski reki in na taborjevih višavah svojiga ljubeznjiviga Sina imenoval, nad katerim ima vse svoje dopadenje, tudi On ga je zapustil, in vendar glej! Njemu, le Njemu se zroči: „Oče v tvoje roke zročim svojo dušo!“ In s tem je končal svoje sveto življenje.

Posnemaj ga, človek, kadar si zapušen. Iši v molitvi in vedno le v molitvi tolažbe, in ako je tudi ne najdeš, poverni se vendar le vedno nazaj, in terkaj dokler se ti ne odpre. Ne hodi spod križa, dokler ti miru ne vlije v serec, on ki je zate na njem visel. Te tudi Oče nebeški neha s tolažbami razveseljovati in so zastonj tvoji zdihljeji; zaupaj in bodi stanoviten; šteti so in zapisani v bukve življenja. Reci tudi ti, kadar te vse zapusti, sosebno pa v smerti: Oče v tvoje roke zročim svojo dušo. Konec tvojiga terpljenja bo častitljivo vstajenje in plačilo zanj večno zveličanje.

J. B.

Ne prešestuj!

Ni greha tako nesnažniga kakor ostudna nečistost, vendar se slabi človek, ako se ne vojskuje sam seboj, ne budi in ne moli, lahko v njega pogrezne. Nobene strasti ni, de bi pognala tako globoko v serec korenine in za tega del se dala tako težko pokončati, kakor je nesrečno prešestvo. Pa tudi ni tako plodniga zvirka nevolj in terpljenja, kakor so pregrehe prepovedane v šestih Božji zapovedi. Sveto pismo, napolnjeno s prepovedmi do vsakoršniga nečistiga djanja, nam vé zadost povedati od nevolj, nesreč in kervavih kazen, ktere so zadele njé, ki so se prederznili šesto zapoved prelomavati. Komu vsih kosti ne preleti, če odpre sveto pismo in premišljeno prebere VI. in VII. poglavje v prvih Mojzesovih bukvah, kjer je popisano grozno pokončanje vsiga človeškiga pokolenja z občinskim potopam zvun Noeta in njegove bližnje rodovine. Komu lasje po konci ne vstajajo, ko sliši od strašniga pogina stanovavcov Sodome in Gomore, nad ktere je žepleni oginj in nebeški plamen mahnil, ter požgal in pokončal do slednjiga vse prebivavce; samo Lota, njegovo ženo in dve hčeri je Božji angel zavoljo njihove nedolžnosti iz očitne nesreče odpeljal. In kaj je bilo krivo tako grozniga pogina? Prešestvo, s

kerim je slepo in ne-povorno ljudstvo milo Očetovo lice družilo!

In kdor ni slep in gluha, kdor hoče viditi in poslušati, na kupe najde revežev in nevoljnikov vsakoršne sorte okoli sebe, ki nam nevkantljivo pričajo Božjo Jezo, ktero pravični Sodnik zliva nad prečestovavce. Nočem praviti od grenkih solz, ktere sim sam večkrat vidil pretakati, ne od britkih tožb, ktere sim na lastne užesa marsikakiga ostaraniga nečistnika in nečistnice slišal; nič nečem povedati od tistih nesrečnežev, ki so v cvetočih mladih letih brez straha Boga žalili, svojo nedolžnost prodali, ter bili oster greben zapeljivosti s svojo gizdavo (ošabno) obleko ali s pohujstljivim življenjem za nedolžne duše; v starih letih pa so z beraško palico v rokah, s torbo na ramah z bledim licam od hrama do hrama si kruha prosili; tudi ne bom popisoval boleznin, sramote, sromaštva, zaničevanja in mnogoterih drugih nadlog, kerim se prečestovavci lahkomišelnio v roke veržejo; temuč eno živo resnico, ki se je pred kratkim v našim kraji dogodila, in ktera je brez dvombe svarilna pridiga za vse nečistnike, ti hočem ljuba Danica, de jo neseš križem sveta, tukaj povedati.

Premala skerb staršev, kerim bi mogli, de bi svojo prvo dolžnost dopolnili, in se tako pred Bogom enkrat lahko odgovarjali, po dnevi in po noči za svojimi otroci oči obračati, v terdi temi z enim očesam dremati, z drugim na nje gledati, premala skerb tedaj je bila kriva, de je neki mladenič z neko deklino pregrešno znanje storil. Na vsakim deli sta glave z mir skupaj rivala, kakor de bi eden brez družiga ne mogla dneva preživeti. Ljudje to viditi, so z glavami majali, eniga ali družiga večkrat na grenke nasledke takošne tovaršije opominjali, vender nič ni pomagalo. Nečisti duh njima je bil užesa zaglušil in oči zagernil, de gledeča in čuječa nista hotla nič za svoj prid slišati ne viditi. Kako pa so tako pajdaštvo končā, kako britke solze verli angelj varh pretaka, in kaj se z nedolžnostjo zgodi, vsaki sam dobro vē. Na dekle so v kratkim ljudje začeli s perstam kazati, ona pa se je vsih znanih skerbno ogibala, in veči del doma z bledim licam zavolj svoje britke prihodnosti in grešne pretečenosti solze točila.

V pretečenim letu je zbolela, njena ura je dotekla, ali nad njo se niso dopolnile miliga Zveličarja besede, kerim veli: Žena, ko je porodila, ne misli več na briskost, od veselja, de je človek rojen na svet (Jan. 16, 21.), temuč njo in otroka je nepričakovana smert s svojimi suhimi persti zadergnila. Pa tudi na njeniga zapeljivca ni pozabila Božja pravičnost. Bilo je dvanajsti dan pretečeniga mesca, hudi mrz in zima sta bila, nikdo brez velike sile ni imel volje iti iz tople hiše, ženke so v hramih za vetram marljivo kolovrate vertile, moški pa semen okoli peči lušili, samo ubogi mlinarji, kerim so od velike merzline kola še vodo obračale, so okoli kolés s sekirami hodili in led presekovali. Mladenič, od kteriga je bilo zgorej povedano, je tudi bil pri takošnim delu. Veselo krog koleša s tepačo po merzlim ledu kljuka, se posmehavlja in dobro voljo uganja, pa grešnik ne pomisli, de mu smert tiči že na zatilnjaku. Terka in terka, skerbno in pazljivo po polzkim ledu stopa in za svojo poslednjo uro se ne zmeni; ali glej! nogi mu spodletite, tebebi, pod kolo smukne, in — hitro je bilo po njem. Stisnilo ga je kolo in vsiga poterlo! Drugi dan že mu je pokopie posteljo postlal, kakoršno je bila njegova zapeljanka pred nekterimi mesci dobila.

Nečistniki kaj pravite na to? Ni li živa resnica, „Grešno tovarstvo, gotov pogin!“ Fr. Šrol.

Pogled nazaj na Laško

in popotvanje v sveti Rim.

(Dalje.)

28. roznika sim pri grobu sv. Petra in Pavla sv. mašo bral. Ta grob je pod zemljo. Ravno pod veličansko kuplo je namreč v zgornji cerkvi tako imenovana „Confessio“,

nad grobam ss. aposteljnov, pervakov sveto cerkve, v ktero se po stopnicah doli gre, in nad njo v zgornji cerkvi sveti Oče le enkrat v letu, v god ss. Petra in Pavla, mašujejo. V spodnji ali stari cerkvi pa je altar zraven groba ali pri grobu svetih aposteljnov, in tukaj zamore slehern duhoven maševati, samo de dobi privoljenje v zakerstii in de more na versto priti, ker marsikterokrat je gnetenje, pridejo namreč tudi visoki gospodje, škofje itd., ki hočejo tukaj počastiti pervaka sv. cerkve. Na večer pred godam ss. Petra in Pavla tega dneva smo bili pri papeževih večernicah v veliki cerkvi sv. Petra. Ker sim od tih slavnost v dopisu iz Rima že nekoliko povedal, pristavim tukaj še popis, kakor ga je eden zmed naših popotnih tovaršev, preč. gosp. dekan Tidl, v „Hlas-u“ od te slavnosti podal. „Prečastitljiv je že prihod sv. Očeta v cerkev. Na čelu celiga spremstva se nese sv. križ, za njim gre zbor papeških pevcev, za njimi udje raznih papeževih kancelarjev — korarji od sv. Petra in škofje papeževiga prisedstva, potlej kardinali po stopnji in veljavi, naprej dijakoni, potem mašniki in poslednji kardinali škofje; po kardinalih nekteri iz naj višjih časnikov telesne straže; ob obeh stranéh gre švajcarska straža. Poslednjič se prikaže očem 12 hišnikov v španjolski opravi, kerim neso na sedežu sv. Očeta, ki po obeh stranéh klečeče množice blagoslovlujejo. Peveci pojó med tem predglas antifono): „Glej, veliki duhoven.“ (Ecce sacerdos magnus). Tako neso sv. Očeta do kapele sv. Rešnjiga Telesa, kjer s sedeža stopijo, pokleknejo in molijo. Po kratki molitvi jih neso za veliki altar, (na očitin razvidin prostor), kjer je sedež ali tron za nje pripravljen: Tam se vsedši sprejemajo poklone in počenenja od kardinalov, ki jim kušujejo roko, od škofov, ki jim štolo, in od šen-peterskih korarjev, ki jim nogo kušujejo. Ko so se bili vsi poklonili in počenenje opravili, so zapeli sveti Oče s svojim lepim, zdatnim, polnim po vsi cerkvi se razlegajočim glasom: „Deus in adjutorium meum intende!“ (Bog, hiti mi v pomoč.) Pričele so se tedaj slavne večernice. Sv. Oče so peli prvi (in poslednji) predglas (antifono) psalmov, druge so zapevali njih azistenti, in psalme pevski zbor — pa kako lepo, pobožno in obsegu primerno! Sveta groza me je obšla, ko so peli besede: Sveto in grozno je njegovo ime“ (sanctum et terribili nomen ejus); pa spet v drugim psalmu: „Desiderium peccatorum peribit“ (poželenje in zaupanje grešnikov bo v nič djano). O kako pretresajo človeka te besede, ko jih sliši na mestu, kjer osemnajst stoletij njih resnico poterjuje. Hvalo in predpev k „magnificat“ so spet sveti Oče zapeli, so pokadili altar ter izpeli molitev od praznika in nedelje. S koliko živo vero, s koliko pobožnostjo so Pij to molitev izrekli! Človek mora biti pobožin v njih pričujočnosti, kdor jih vidi in sliši. Po večernicah so posvečevali sv. Oče „pallia“. Ker smo imeli dobre prostore, bliz altarja in sv. Očeta, smo vse dobro vidili in slišali. Iz prelepih molitev, ktere so sv. Oče počasi in razločno molili, smo razvidili imenitni in lepi pomen „pallium“-a. Zaznamnjane so v tih molitvah čednosti, ktere naj zalisajo viksé pastirje, ki „pallium“ nosijo. Po dokončanem blagoslovljenju so sv. Oče žegen dali in so bili zopet slovesno odnešeni. Poznejši v večer smo se zopet k šen-peterski cerkvi odpravili in smo hotli njeno razsvitljenje viditi. Oh to je nekaj, kar se ne dá popisati, ne dopovedati; to mora človek sam viditi. Vsi razdelki cele cerkve, kuple s križem vred so bili z lampicami v papirnih raznobarnih svetilkah ali laternicah razsvitljeni. Čelo veličansko poslopje od verha do tal po vsi širjavi je bilo kakor z zvezdami posejano. Prelep je bil ta pogled! Se le lepši pa se je razsijalo ob 9. pri tako imenovanim večim razsvitljenju. So namreč pripravljene velike ponve po vsim licu cerkve, po kupli in povsod, med lampicami z gorco tvarino napolnjene. Ko vdari 9. ura, tudi te zazgo. To nas je tako opanelo, de smo ostermeli in glasno sklicali: „Oh to je lepota!“ Ne dá se ta veličan-ka več popisati. V svoje stanovanje nazaj

gredé smo se vedno spet tje obračali, de bi ta lepi pogled delj časa živali. Oh kako lepo je, de tudi s tem Rim ss. Petra in Pavla oslavljuje in povečuje, ter pripravlja serce na slavnost naslednjiga dne. (D. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Nji veličanstvi svitli cesar in cesarica sta na svojim popotvanji 10. t. m. tudi glasovitno postojnsko jamo ogledala, ktera je bila v ta namen častljivo ozališana. Pri ti priliki je zraven drugih slovesnost tudi množica ljubljanskih gg. bogoslovcev pod vodstvom visokočast. g. Riharja Nji veličanstvi na tako imenovani „Kalvariji“, velikim hribu v jami, z izverstnim koralnim petjem počastila. Za petje odmenjene tvarine so bile:

1. Dominus custodiat introitum Vestrum et exitum Vestrum. Ps. 1. 20. 2. Hymnus dominicae palmarum. 3. Psalmus 50. 4. Stabat mater dolorosa.

Iz Trninskega. — Nek znan žganjepivec je v kerčmi oba božična praznika svetiga rojstva G. N. J. K. in sv. Štefana dan kozarčik nivalal in izlival, ter si s strupeno vodko gerlo do verha zalival. Ljubši mu je bila kerčma kot cerkev, rajši je gledal v steklenico kakor na altar, slajši mu je teklo žganje po žrelji, kakor cerkvena zapoved k sercu. Oba praznika je bil brez sv. maše in službe Božje. Vender zadosti; kladvo že bije 9. uro zvečer v god sv. Štefana. Še enkrat vzdigne stekleno kupico, kar se ves omamljen na tla zgrudi. Huda vjed ga prime, v želodcu ga grize in kolje, in kmalo, kmalo bo pogin. Smertna nevaršina rase. Bati se je, de mu plamen skozi zapeklo gerlo iz ust švigne, ali de mu drob in oserčeje zgorita, ali de mu terd in napeti trebuh pokne. Kaj je začeti? — Trojno je potrebno: žganjepivea smertne nevarnosti rešiti, zadnjo voljo sporočiti, in mašnika poklicati. Le berž, le berž! Eni poišejo domačih zdravil, drugi pozovejo bližnje priče, tretji hiti po dušniga pastirja. Skorej pol ure je delcé od hiše, kjer se je samogoltnik s smertjo boril, do farniga poslopja; pot je slaba, sterma, in navkreber, k temu še méde in dezuje, se bliska in germi. Čakajo in čakajo, — pa mašnika le ni. Vsim se čudno zdi, de duhoven s svetimi Zakramenti tako dolgo mudí. Med tem so domače zdravila nekaj pomagale, in nevarne bolečine nekoliko odjenjale. Vsled tega se tretji naglama vpoti, de bi mašnika, kjerkoli ga bo srečal, ustavil. Ko ta poslani mož po stermali sôpe, čuje v nekim prepadu čuden stok: Oj in joj! kar nič pa se zato ne zmeni, temuč podviza si do farne hiše. Pridši do nje poterka na vrata, in pripoveduje, kaj de je. Mašnik stermi nad temi žalostnimi naznanili, ker vse to je bilo njemu do tega trenutka neznano. Zdaj še le se mož zumi, de stok vpijočiga v prepadu utegne biti onéga, ki je bil šel prvi po duhovna. Najme še dva moža seboj, in vsi trije gredo do zaznamnjana mesta, kjer se zmiram ječati in jovdati, stokati in klicati slišijo. Na vprašanje: Kdo je doli v grapi? se nesrečnik oglasi: Oh, jez France! Kakó si noter padel? Oh, pot sim bil zgubil, v stermali se mi je bilo spolznilo, in v globočino sim zletel. Po tesni stezi se v skok podajo, in Franceta na rokah in kolenih ležati najdejo, v snegu in mrazu, v mokroti in blatu. Gotovo bi bil France poginil tisto noč, ako bi pomoči o pravim času ne bilo. — Tako glasi dopis nekiga mnogo spoštovaniga, in v dušni skerbi skušeniga in postaraniga mašnika. — Žganjepivei! pomnite si Jezusove nauke: 1. „Kdor cerkve ne postuša, naj ti bo nevernik in očitin grešnik“. 2. „Kdor svoje življenje“, svoje gerlo, „bolj ljubi kakor mene, mene ni vredin“. 3. „Ne dajajte Svetiga pêsam, in nikar ne metajte biserov presetam“. — — Preteklo leto 1856 je bilo na Mostu pri sv. Lucii v Mariino društvo za podporo katoliških misijonov v srednji Afriki zapisanih 39 družbnikov, kateri so skupej plačali 30 gold. 48 kr.: Majhno je sicer

število, in piéla rudna pomoč, pa saj Kristus je tudi vdovo pohvalil, ktera je bila le dva vinarja v dar prinesla, in učí, de kdorkoli da piti komú kozarec merzle vode v imenu učenca, svojiga plačila zgubil ne bo.

Žalostna zimska prigodba iz Preborja. Na visokim hribu v Preborjih kozjanskiga okrožja stoji lepa cerkev, sv. Ani v čast posvečena. Od tod se vidijo visoke gore in daljne široke ravnine bližnje hervaške dežele. Hudi veter nas tukaj velikokrat hladi, in svojo merzloto — huš — huš podí v hišo, v kateri se lahko sogrejemo. Ali žalost, ktero tebi, ljuba Danica! povém, je mene poslednji pustni dan v žagredi pred sveto mašo, ko sim jo zvedil, hujši spreletela in stresla, kakor nar hujši krivec ali vogetšek. Poslušaj jo!

18. prosenca, v dan presladkiga Jezusoviga imena, je šla neka 40 let stara od svojiga moža zlo zaničevana žena, v Lešičino, pilštansko podfarno cerkev, k sv. maši. Po sv. maši odide k svojimu vinskimu hranu, in — nikdar več domu ne pride. Ako vprašaš, zakaj ne? ti nesreča odgovori: Mica s planine od 18. do 23. svečana blizo Ješovskiga grabna pri poti v pilštanski fari s snegam pokrita, mertva na trupli, od ptic po glavi snedena leži. Bog daj, de bi le na duši mertva ne bila!

23. svečana jo nedolžno dete iz pilštanske fare najde. Roke je imela križem na persih, na roki v robec (ruto) zavezano zemeljno flaško, na sebi pervezane ključe, in bila je na obraz v sneg obrnjena. Na pepelnico, ko se v cerkvi pepeli in govori: Človek! spomni se, de si prah, in de se boš v prah spremenil, so rajnko Mico, kateri daj, o Bog! večni mir in pokoj, pod gosposko obzirnostjo na nosilih v pilštanski kostenjak odnesli. Človek! učí se od močne, in mlade žene, de si le prah, in de se boš v prah spremenil. Učí se od mlade žene, de ni varno, de je celo prederzno, poboljšanje svojiga življenja v starost odlagati, ker ne veš ure, pa tudi ne minute, v kateri te bo vsigamogočni Bog iz tega sveta pred strašno sodbo poklical. Pa tudi spomni se, de mesta ne veš, v katerim bo tvoje truplo ostalo; vince pa le po pameti pij, de tvoja duša nesrečne smerti ne zaspi; zakaj mira, in vaga v nebesa pomaga.

Ranjca je zapustila sedmero otrok. Nar starejši sin je rojen l. 1841, nar mlajši pa l. 1854. Ubogi otročiči so mater zgubili; de bi jim saj oče za dušo skerben bil! Ljubi otroci, sini, in hčere! vedno imejte četerto Božjo zapoved pred očmi: Spoštuj očeta in mater, de ti bo dobro, in de boš dolgo živel na zemlji, de se vam v kazen tako ne zgodi, kakor se je zgodilo sedmerim zapušeniim otrokam, sosebno starejšimu sinu, ki je bil z besedami: ker si hotel mater živo večkrat pretepati, tudi mertvo primi, prisiljen, jo iz grabnica vzdigniti. Pač resnično! kdor svoje starše zaničuje, bo kaznovan. Preklete okó ktero svoje starše hudo pogleda, ono zasluži, de bi prišli orli spod neba, in mu oči izpikali.

Razgled po keršanskim svetu.

Pri posvečevanji briksensčkiga škofa 8. t. m. je pelo 70 naj izverstniših pevcov iz raznih tudi daljnih tirolskih krajev. Na kostanjih po velikim tergu, ki so bili ravno poprej prisekani, je bilo čez 400 Čahejev, tako na gosto, de so vse veje pred njimi zginile, in ljudstva je bilo toliko, ko je eden malih Čahejkov z drevesa padel, de ni mogel do tal, in se je znael pleč in glav zopet na veje povzdignil, pravi „Schztg.“ Visokočastiti g. Vinc. Gasser je devetdeseti škof briksenske cerkve. — Erlavski korar Gabriel žl. Mariassy je blizo mesta Miškolca kupil za 2.500 gold. vinograd, ter ga bo na svoje stroške v Kalvarijo s križevim potam itd. spremenil. —

Današnjimu listu je pridjana 6. pola razlaganja zakonskih postav.